

รายงานสรุปผลการประชุมหารือครั้งที่ 8
การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงท้องเมื่อไม่พร้อม

วันศุกร์ที่ 4 เมษายน 2551 เวลา 09.00-13.30 น.
ห้องประชุม 1 ชั้น 35 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส)
อาคารเอส เอ็ม ทาวเวอร์ พญาไท กรุงเทพฯ

จัดโดย มูลนิธิสร้างเสริมความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) และองค์การแพธ(PATH)

กำหนดการประชุมหารือ
เรื่อง “การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อม” ครั้งที่ 8
วันที่ 4 เมษายน 2551 เวลา 09.00 – 13.00 น.
ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 35 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ภาคเช้า*

- 09.00 - 09.15 ชี้แจงและแนะนำตัว
- 09.15 - 09.30 สรุปสาระสำคัญของการประชุมหารือครั้งที่ 7
 โดย คุณณัฐยา บุญภักดี มุลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง
- 09.30 - 10.00 นำเสนอ “การดำเนินงานของเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว”
 โดย คุณธรรณิชา ลิ้มพานิช เครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว
- 10.00 - 10.30 ชักถามและอภิปราย
- 10.30 - 11.15 รายงานความก้าวหน้าและหารือ
 - โครงการฝึกอบรมเรื่องกระบวนการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความมั่นใจให้แก่ผู้หญิงที่
 ท้องไม่พร้อม (empowerment and options counselling)
 - การจัดกิจกรรมของเครือข่ายเนื่องในวันสตรีสากล
- 11.15 - 12.30 แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำงานให้ความช่วยเหลือกรณีท้องเมื่อไม่พร้อมของเครือข่าย
- 12.30 - 13.30 สรุป/นัดหมายการประชุมในครั้งต่อไป/ปิดประชุม และรับประทานอาหารกลางวัน

การประชุมหารือ
“การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนทางเลือกสำหรับผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อม” ครั้งที่ 8
วันศุกร์ที่ 4 เมษายน 2551 เวลา 09.00-13.30 น
ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 35 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สาระสำคัญของการประชุม แบ่งออกเป็นวาระต่าง ๆ ดังนี้

1. รับรองรายงานสรุปผลการประชุมหารือ ครั้งที่ 7
2. บรรยายพิเศษ “การดำเนินงานของเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว”
3. แนะนำ สถานที่ฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเรื่องกระบวนการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความมั่นใจให้แก่ผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อม
4. รายงานความก้าวหน้าและหารือ
5. นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป

โดยมีรายละเอียดในการประชุมดังต่อไปนี้

1.รับรองรายงานสรุปผลการประชุม ครั้งที่ 7

ที่ประชุมรับรองรายงานสรุปผลการประชุม ครั้งที่ 7 โดยเสนอให้แก้ไขรายงาน ดังต่อไปนี้

- คุณบุญพลอย ตูลาพันธ์ จากสำนักพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข ขอแก้ไขข้อความในหน้า 5 จาก “คุณบุญพลอย” แก้ไขเป็น “คุณอชิมา ให้ข้อมูลเพิ่มเติม” และขอแก้ไขเรื่องจำนวนศูนย์ OSCC “19 แห่งใน 16 จังหวัด” เป็น “19 แห่งใน 6 จังหวัด” และบรรทัดสุดท้ายขอตัดคำว่า “สาธารณสุขจังหวัด” ออก เปลี่ยนเป็น “เครือข่ายระดับจังหวัด”

2. นำเสนอ “การดำเนินงานของเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว”

โดย คุณฐานิชา ลิ้มพานิช เครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว

คุณฐานิชาเล่าถึงความเป็นมาของเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวว่าเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2546 ใช้อักษร ด. 3 ตัว เป็นโลโก้ ย่อมาจาก “เดี่ยว เดี่ยว เดี่ยว” อยู่ภายใต้ร่มใหญ่ของมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว ที่ตั้งขึ้นในปี 2542 ได้รับเงินสนับสนุนจาก สสส. มาทำงานเครือข่ายครอบครัวรูปแบบต่างๆ และหลังจากก่อตั้งเครือข่ายมาได้ 3 ปี ก็เกิดเป็นชมรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว เครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจุดยืนว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเป็นสภาพหนึ่งในสังคม ไม่ใช่เรื่องแปลก เพียงแต่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจะเจอปัญหาที่ครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่อาจไม่เจอคือความรู้สึกว่าตนเองมีความแปลกแยกในสังคม ไม่มีโอกาสเหมือนกับครอบครัวที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับคู่ครอง รวมทั้งรู้สึกถูกมองว่าเป็นผู้ล้มเหลวในชีวิตครอบครัว

ปัจจุบันมีครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในสังคมไทยถึง 3 ล้านครอบครัว แต่ยังมีขาดระบบสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็ง ปัจจัยที่จะช่วยให้พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวฝ่าวิกฤติชีวิตได้คือ การเรียนรู้ที่จะเข้มแข็งจากปัญหาที่เผชิญ และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเดิม เพื่อนหรือกลุ่มอื่นๆ ซึ่งเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ถือเป็นหน่วยที่เกิดขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนทางสังคมแก่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวให้ฝ่าวิกฤติไปได้ โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมห้องเรียนพ่อแม่ การทำกลุ่มช่วยเหลือและเรียนรู้จากประสบการณ์ของสมาชิกพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวคนอื่นๆ และกิจกรรมค่ายครอบครัว

เครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวยังมีพัฒนาการต่อเนื่อง โดยได้ขยายขอบเขตการทำงานนอกเหนือการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น มีการถอดบทเรียนจากกระบวนการพัฒนาเครือข่ายครอบครัว สนับสนุนให้สมาชิกเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจัดตั้งเป็นชมรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มและสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำวิจัยเปรียบเทียบระบบสวัสดิการใน 5 ประเทศเพื่อผลักดันนโยบาย และการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ต่อสังคม ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว รวมทั้งครอบครัวทั่วไปด้วย เป็นต้น

จากการทำงาน เครือข่ายครอบครัวฯ มีบทเรียนว่าองค์ความรู้ที่ทางเครือข่ายมีนั้นยังจำกัดอยู่เพียงครอบครัวฯ ในเขตเมือง จึงได้พัฒนากระบวนการต้นแบบของการสร้างระบบสนับสนุนครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวและขยายไปยังพื้นที่นาร่อง 10 แห่ง เช่น สุรินทร์ ชลบุรี เชียงใหม่ อ.ป่าตอง เขตลาดกระบัง เป็นต้น

ประเด็นแลกเปลี่ยน

2.1 นิยามและนิยามของ “ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว”

2.1.1 ผู้เข้าประชุมให้ความสนใจนิยามของ “ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว” โดยเสนอว่าควรขยายนิยามให้กว้างและไม่แข็งตัว เพื่อครอบคลุมคนทุกกลุ่มให้เข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายฯ จากเดิมที่ทางเครือข่ายฯ ให้ความหมายว่า “พ่อหรือแม่ที่เลี้ยงลูกเพียงลำพัง อาจจะมีหรือไม่มี ปู่ ย่า ตา ยายอยู่ในครอบครัวเดียวกันก็ได้ และอาจมีสาเหตุจากการหย่าร้างหรือแยกทาง” อาจต้องพิจารณานำปัจจัยเพิ่มเติม เช่น ผู้หญิงที่แต่งงานแต่สามีทำงานต่างจังหวัด ไม่ได้อยู่ในครอบครัวชั่วคราว ผู้หญิงจึงเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวในช่วงเวลาหนึ่ง หรือสมาชิกชมรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่ตัดสินใจแต่งงานกันก็ควรจะได้คงสถานะสมาชิกอยู่ต่อไปได้ เป็นต้น

2.1.2 อ.กฤตยา (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล) เสนอว่าชื่อ “ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว” ซึ่งบางคนอาจมองว่ามีความหมายทางลบ แต่คนส่วนหนึ่งมองว่ามีความหมายทางบวกหรือกลางๆ นั้น เราสามารถทำวิจัยเพื่อดูว่าคนกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่าอะไร แล้วนำศัพท์มาใช้ ยกตัวอย่างกรณี ผู้หญิงที่ “ท้องไม่พร้อม” เป็นคำใหม่ที่เกิดจากการทำวิจัยและพูดคุยกับผู้หญิงกลุ่มนี้ ทุกคนพูดตรงกันว่า “ไม่พร้อม” ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุอะไรก็ตาม ซึ่งเป็นบริบทเฉพาะแบบไทย ปัจจุบันคำนี้เริ่มเป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้น

2.2 ลักษณะของสมาชิกเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว

คุณณัฐยา (สคส.) สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิก เช่น เพศ ชนชั้น อยู่ในเมืองหรือชนบท และความเหมาะสมของกิจกรรมต่อสมาชิกกลุ่มต่างๆ รวมทั้ง สาเหตุของการกลายเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งคุณณัฐยาชี้แจงว่า ในปีแรกของการทำงาน ทางเครือข่ายเจาะจงคนชั้นกลาง ส่วนใหญ่มีการศึกษา มาทำกิจกรรมร่วมกัน และยังไม่มีการรับเคส แต่เมื่อนิตยสารรักลูกมาทำแคมเปญให้รวมทั้ง มีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ วารสารมูลนิธิและหนังสือการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว เครือข่ายก็เป็นที่รู้จักมากขึ้น ตอนนี้มีสมาชิกประมาณ 600-700 คนในกรุงเทพฯ แนวโน้มขณะนี้ มีครอบครัวชนชั้นล่างเข้ามาเยอะมากขึ้น ซึ่งก็มีปัญหาในเรื่องการเดินทาง การสูญเสียรายได้เมื่อมาเข้ากลุ่มทำกิจกรรม ส่วนสมาชิกคนชั้นกลางมักรับสื่อทางเดียว ไม่เข้ากลุ่ม ทางเครือข่ายเห็นว่าคุณค่าเหล่านี้สำคัญและต้องทำให้เป็นปัจจุบัน ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างปรับแก้ฐานข้อมูลว่าครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีจำนวนเท่าใด แบ่งเป็นญาติเท่าไร และแต่งงานใหม่กี่คน

2.3 การสร้างความรู้ของเครือข่ายฯ

2.3.1 อ.กฤตยา สอบถามว่างานวิจัยที่ทางเครือข่ายทำมีอะไรบ้าง และสถานการณ์ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการตั้งท้องเมื่อไม่พร้อมมีหรือไม่ ซึ่งคุณณัฐยา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าทางเครือข่ายฯ ได้ให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวทำวิจัยสถานการณ์ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวในปัจจุบันโดย และยังทำวิจัยเปรียบเทียบสวัสดิการจากต่างประเทศ 5 ประเทศกับไทย แล้วนำมาสังเคราะห์ เพื่อทำข้อเสนอเชิงนโยบาย จากงานวิจัยพบว่าภาวะท้องไม่พร้อมนำไปสู่การเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจำนวนมาก นอกจากนั้น จากการให้คำปรึกษาก็พบผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมเดือนละประมาณ 4-5 เคส

2.3.2 คุณณัฐยา สนใจเรื่องการถอดบทเรียนว่ามีการสังเคราะห์หรือไม่ว่ามีปัจจัยอะไรที่ต้องพิจารณาบ้าง ก่อนตัดสินใจเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว และเมื่อเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวแล้ว จะต้องเจอกับสถานการณ์อย่างไรบ้าง และทางเครือข่ายมีสื่อเผยแพร่ให้คนที่อยู่ในสถานการณ์นี้ได้ตัดสินใจหรือไม่ ซึ่งทางเครือข่ายฯ ได้ให้รายละเอียดว่าที่ผ่านมามีการถอดบทเรียนที่เรียกว่า “กระบวนการเก็บดอกไม้” ซึ่งถอดบทเรียนจากตัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มาเข้าร่วมกิจกรรมว่าเข้ามาแล้วเขาและลูกได้อะไร ส่วนสื่อที่เผยแพร่ไปแล้วคือ คู่มือการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว เพื่อให้ข้อมูลว่าจะต้องเตรียมตัวอย่างไรในการใช้ชีวิตแบบพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว

2.4 การเชื่อมโยงงานระหว่างเครือข่ายทางเลือกฯ และเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว

2.4.1 คุณทัศนัย (องค์การแพช) อภิปรายถึงการสร้างความร่วมมือระหว่าง 2 เครือข่าย เพื่อเพิ่มทางเลือกแก่ผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมและตัดสินใจที่ตั้งท้องต่อไป โดยขณะนี้เครือข่ายทางเลือกฯ มีบริการสำหรับผู้หญิงที่จะประสบปัญหาหากตั้งท้องต่อไป ส่วนผู้หญิงที่ตัดสินใจตั้งท้องต่อไป ทางเครือข่ายมีบริการบ้านพักตลอด และหลังคลอด แต่ยังไม่มีการที่จะช่วยผู้หญิงกลุ่มนี้ให้สามารถเลี้ยงลูกต่อเองได้ จึงคิดว่าเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจะเป็นส่วนสำคัญที่เข้ามาเติมเต็มช่องว่างตรงนี้ได้ เช่น

การสกัดองค์ความรู้ของพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมาทำการสื่อสารกับสังคม โดยให้คนได้รู้ตั้งแต่ก่อนเป็นพ่อแม่ว่า จะต้องเจอกับสถานการณ์อย่างไรบ้าง จะรับมืออย่างไร แม้กระทั่งข้อมูลการสร้างสัมพันธภาพกับคนใหม่ เป็นต้น และน่าจะเข้ามาเป็นสมาชิกชมรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวตั้งแต่ตอนตั้งท้องและตัดสินใจท้องต่อไป

2.4.2 คุณฐานิชา ระบุว่าทางเครือข่ายฯ ได้ประสานงานกับองค์กรบางแห่งที่เป็นสมาชิกเครือข่ายทางเลือก อยู่บ้างแล้ว เช่น การประสานงานกับบ้านพักฉุกเฉิน หรือฝ่ายกฎหมายของมูลนิธิเพื่อนหญิง เป็นต้น ส่วนเคล็ดลับคือ ผู้หญิงที่ประสบปัญหาท้องไม่พร้อมรู้จักเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยโพสต์ กระทั่งเข้ามาในเว็บบอร์ดของเครือข่าย เล่าถึงปัญหาว่าถูกผู้ชายทิ้ง และยังถูกไล่ออกจากบริษัทเนื่องจากตั้งท้อง แม้จะไปสมัครงานที่อื่น ก็ถูกปฏิเสธเพราะตั้งท้อง ขณะเดียวกันก็ไม่มีญาติที่จะช่วยเหลือได้ และผู้หญิงคนนี้ก็ต้องการจะตั้งท้องต่อไป ถือเป็นเคสที่พยายามช่วยเหลือตัวเองให้มากที่สุด ไม่อยากไปอยู่บ้านพักของเอ็นจีโอหรือรัฐ ขณะนี้ทางเครือข่ายกำลังหาทางที่จะช่วยเหลือให้มีงานทำ

2.4.3 อ.กฤตยาให้ความเห็นว่า พี่ระวีวงการสนับสนุนให้ผู้หญิงตั้งท้องต่อไป แต่ไม่สามารถช่วยให้เขาดำรงชีวิตอยู่ได้ จะกลายเป็นการซ้ำเติมปัญหา ส่วนผู้หญิงท้องไม่พร้อมและต้องการเป็นแม่ โดยเฉพาะผู้หญิงที่ทำงานตามโรงงาน บริษัท มักจะถูกไล่ออก ทางเครือข่ายแรงงานจะเคลื่อนไหวในประเด็นสิทธิประโยชน์กับกระทรวงแรงงาน และประกันสังคมอย่างไร น่าจะรณรงค์ว่า “การตั้งท้องต้องไม่ เป็นเหตุให้สถานประกอบการไล่ออกได้ ถือเป็นภาระละเมิดสิทธิ สามารถนำเข้าไปตราภาคีได้”

2.4.4 คุณอรุณี (กลุ่มบูรณาการแรงงานสตรี) ชี้แจงว่าในกฎหมายแรงงานระบุชัดเจนว่านายจ้างไม่สามารถใช้การตั้งท้องมาไล่ออกจากงานได้ แต่ปัญหาอยู่ที่การเลี่ยงกฎหมายของนายจ้าง เช่น มีกรณีเกิดขึ้นจริงที่ลูกจ้างหญิงที่ตั้งท้อง 9 คน ถูกย้ายไปอยู่แผนกเดียวกัน จากนั้นก็ยุบแผนกนั้นเสีย มีการร้องเรียนไปยังกรมการสิทธิ์ แต่ก็ไม่สามารถทำอะไรได้

3. แนะนำสถานที่ฝึกอบรมกระบวนการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความมั่นใจให้แก่ผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อม โดยคุณณัฐยา บุญภักดี และคุณอารตี ประสมทรัพย์ จากมูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง

คุณอารตี นำเสนอสไลด์แนะนำสถานที่ ศูนย์ฝึกอบรมธารทิพย์ ของโครงการผู้หญิงเพื่อสันติภาพและความยุติธรรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (<http://www.womenforpeaceandjustice.org>) ตัวอาคารและที่พักสร้างขึ้นมาจากดิน เรียกว่า บ้านดิน สำหรับการฝึกอบรมครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 รอบ โดยรอบแรกจัดระหว่างวันที่ 24 พ.ค. – 2 มิ.ย. 2551 และรอบสอง วันที่ 7-14 มิ.ย. แนวทางการฝึกอบรมจะเน้นกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนและผ่อนคลายด้านจิตใจ จากนั้นชี้แจงเวลาการเดินทาง วิธีการเดินทาง สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ดูจากลักษณะงานเป็นหลักว่าต้องเป็นผู้ให้บริการผู้หญิงที่ประสบปัญหาท้องไม่พร้อมหรือไม่ ต้องสามารถเข้าร่วมอบรมได้ตลอด และสามารถเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติงาน สำหรับงบประมาณในการจัดอบรมครั้งนี้ นอกจากมูลนิธิฟอร์ดแล้ว ยังมีแผนงานสร้างเสริมสุขภาพะทางเพศ (สสส.) ร่วมด้วย

4. รายงานความก้าวหน้าและหารือ

4.1 รายงานการจัดกิจกรรมของเครือข่ายเนื่องในวันสตรีสากล

4.1.1 คุณอรุณี รายงานว่าวันสตรีสากลที่ผ่านมาเครือข่ายแรงงานได้จัดกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การสัมมนาที่โรงแรมเซนจูรี พาร์ค โดยคุณอุไรวรรณ เทียนทอง ในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมาเป็นประธาน ทางสหภาพแรงงานได้ใช้โอกาสนี้ยื่นข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก โดยสามารถรับลูกแรงงานต่างด้าวด้วย ซึ่งรัฐมนตรีได้รับปากว่าจะปรึกษากับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และองค์กรท้องถิ่น และ 2) การเดินขบวน และไฮปาร์คที่หน้าทำเนียบรัฐบาล ในวันสตรีสากล ซึ่ง รมต.กระทรวงแรงงานได้ส่งตัวแทนมารับหนังสือข้อเรียกร้อง ในหนังสือระบุประเด็นการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก การมีส่วนร่วมของผู้หญิง และการท้องเมื่อไม่พร้อม คุณอรุณีตั้งข้อสังเกตว่าในประเด็นการตั้งท้องเมื่อไม่พร้อมนั้นมีความก้าวหน้ามากขึ้นในเครือข่ายแรงงานด้วยกัน เช่น ผู้นำแรงงานเริ่มเข้าใจมากขึ้น ประธานสหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอจากสระบุรีซึ่งเป็นผู้ชายมีความเข้าใจและมองว่าประเด็นนี้สำคัญ ต้องใส่ในข้อเรียกร้องทุกปี เพื่อให้เป็นกระแสสังคม ให้สังคมเข้าใจว่าเป็นความไม่พร้อมที่จะตั้งท้อง สหพันธ์สิ่งทอทำข้อมูลเน้นประเด็นว่า เรื่องท้องไม่พร้อมน่าจะยอมรับ เช่น สิทธิการหยุดงานเพื่อยุติการตั้งครรภ์ บริการยุติการตั้งครรภ์ควรเป็นเรื่องเปิดเผย ไม่ผิดกฎหมาย และให้หมอออกใบรับรองแพทย์เหมือนกับลาคลอด ลาป่วยทั่วไป เพื่อให้สามารถลางานได้อย่างถูกต้อง

4.2 การบอกข้อมูลบริการของเครือข่าย

4.2.1 คุณทัศนีย์ชี้แจงว่าสืบเนื่องจากการประเมินเว็บไซต์ทีนแพธ ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศศึกษา และพบว่าผู้ใช้เข้ามาถามในประเด็นท้องไม่พร้อมสูงมาก มีทั้งผู้ชายและครู จึงต้องการรวบรวมข้อมูลเครือข่ายเพื่อบอกบริการแก่ผู้ต้องการข้อมูลบริการประเภทต่างๆ แต่เนื่องจากเว็บไซต์เป็นการให้ข้อมูลแบบเปิด จึงต้องการปรึกษาว่าหน่วยงานใดสามารถให้บอกบริการในเว็บไซต์ได้บ้าง และสามารถให้ข้อมูลได้ในระดับใด ซึ่งการเผยแพร่ทางเว็บไซต์เป็นสิ่งที่สามารถทำได้เลย แต่ในอนาคตจะเผยแพร่ข้อมูลการปรึกษาทางเลือกแก่ผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมในทุกจุดที่เป็น entry point ซึ่งจากการเก็บข้อมูลพบว่าหลายจุด ได้แก่ ร้านยา อินเทอร์เน็ต ห้องพยาบาลโรงงาน ร้านผดุงครรภ์ คลินิกฝากครรภ์ ศูนย์พึ่งได้ เป็นต้น

4.2.2 จากการระดมความเห็นได้ข้อสรุปว่าสามารถให้ข้อมูลของเครือข่าย ได้แก่ ชื่อสถานบริการหรือหน่วยงาน ชื่อบุคคลที่ติดต่อได้ (กรณีที่สามารถเปิดเผยได้) ที่อยู่ โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล เว็บไซต์ บริการที่ให้ เงื่อนไขการให้บริการ ในส่วนของการให้บริการนั้น จะแบ่งออกเป็น 10 ประเภท ได้แก่ 1) การให้คำปรึกษาท้องไม่พร้อม แบบตัวต่อตัว/กลุ่ม/โทรศัพท์ 2) บ้านพักปลอด 3) บ้านพักหลังคลอด 4) บ้านฝากเด็กเลี้ยงชั่วคราวระหว่างรอความพร้อม 5) สถานเลี้ยงเด็ก 6) รับอุปการะเด็กบุญธรรม 7) สถานที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการมีประจำเดือนไม่ปกติและการตั้งครรภ์/ รับประทานวางแผนครอบครัว 8) ความรู้เรื่องสุขภาพทางเพศ 9) ส่งต่อเพื่อให้ได้รับบริการที่เหมาะสม และ 10) อื่นๆ ส่วนกระบวนการทำงานต่อไป ทางทีมงานจะโทรไปถามเครือข่ายแต่ละแห่ง เพื่อที่เครือข่ายไม่ต้องเสียเวลารอกข้อมูลเอง จากนั้น จะนำข้อมูลมาดูกันอีกครั้งก่อนเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ส่วนข้อมูลที่สามารถเพิ่มเติมในเว็บไซต์

ได้เลยคือ ข้อมูลสถานที่ติดต่อศูนย์พึ่งได้ของทุกจังหวัดในเว็บไซต์ รวมทั้ง บ้านพักเด็กและครอบครัว 43 แห่ง สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ

4.3 ประเด็นแลกเปลี่ยนอื่นๆ

4.3.1 คุณประวีณ (สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน) สะท้อนว่าสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ทำสื่ूप “มารหัวชน คนหัวโต” ทำให้เกิดกระแสต่อต้านการยุติการตั้งครรภ์ โดยไม่ดูบริบททางกฎหมายที่อนุญาตให้ทำได้ น่าจะมีการทำความเข้าใจกับสื่อให้เข้าใจประเด็นและไม่นำเสนอข่าวในลักษณะหือหวา

4.3.2 คุณชนิษฐา (รพ.ธรรมศาสตร์) เล่าถึงประสบการณ์ที่ดีในการทำงานกับตำรวจในพื้นที่ จ.ปทุมธานีว่าได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทางตำรวจ เช่นที่ผ่านมา ตำรวจได้ทำหนังสือประสานเพื่อให้ทางโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ช่วยยุติการตั้งครรภ์ให้กับผู้หญิงที่ถูกข่มขืน ซึ่งทางโรงพยาบาลธรรมศาสตร์สามารถทำได้ เพราะสอดคล้องกับกฎหมายมาตรา 305 ทั้งข้อ 1 และ 2

4.3.3 อ.กฤตยา ชี้แจงว่ายังมีข้อกฎหมายนอกเหนือจากมาตรา 305 ที่อนุญาตให้ยุติการตั้งครรภ์ได้ เช่น กฎหมายอาญา มาตรา 276, 277, 282, 283, 284 เพียงแต่เจ้าหน้าที่ไม่รู้จักกฎหมาย

4.3.4 คุณณัฐยา เล่าประสบการณ์การทำงานกับสื่อว่า ต้องวางแผนทำงานกับสื่อทุกปี และทำในหลายๆ รูปแบบ สคส.เองทำงานกับสื่อมาตลอด แต่ข่าวด้านลบของผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมมักกลับมาจากแกนนำนักข่าว สคส.เอง เพราะมีปัจจัยอื่นเข้ามาประกอบ เช่น การสร้างยอดขาย จึงน่าจะจัดเวทีที่นำตำรวจที่เข้าใจประเด็นมาพูดคุยกับนักข่าว

4.3.5 คุณบุญพลอย (กรมสนับสนุนบริการฯ) ชี้แจงว่าผู้อำนวยการกรมฯ มองว่าการให้คำปรึกษาและทางเลือกแก่ผู้หญิงที่ประสบปัญหาท้องไม่พร้อมเป็นแนวทางการแก้ปัญหาของศูนย์ช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กในภาวะวิกฤต (OSCC) แต่ยังไม่ได้ถูกบรรจุอยู่ในนโยบายภาพรวมของ OSCC ทั้งประเทศ ปลายปีนี้จะจัดประชุมวิชาการใหญ่ ซึ่งอาจประกาศเป็นนโยบายของ OSCC อย่างเป็นทางการ

4.3.6 คุณสุเพ็ญศรี (มูลนิธิเพื่อนหญิง) รายงานว่า อ.รณชัย คงสกนธ์ จะจัดสัมมนาวิชาการเรื่องความรุนแรงในครอบครัวครั้งที่ 2 ในวันที่ 23 มิ.ย. 2551 ซึ่งจะมี OSCC จากหลายจังหวัดและสื่อมวลชนเข้าร่วม เครือข่ายทางเลือกฯ ควรจะขอพื้นที่ 1 ห้องย่อย เพื่อสร้างความเข้าใจ โดยหากสามารถติดต่อขอพื้นที่ได้จะตั้งคณะทำงานต่อไป

4.3.7 อ.กฤตยา เสนอให้เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายทางเลือกฯ นี้ด้วย โดยให้สมาชิกเสนอชื่อส่งมาได้ที่คุณอารตี ประสมทรัพย์

6.นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป

ที่ประชุมมีมติให้จัดประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ 19 มิถุนายน 2551 เวลา 9.30 -15.30 น. ที่ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมหารือครั้งที่ 8

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
1.	รศ. ดร. กฤตยา อาชวนิจกุล	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ต. ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ. นครปฐม 73170 โทรศัพท์ 02-411-0201 ต่อ 218 โทรสาร 02-441-9333
2.	คุณศิริทิพย์ นิมแสง	สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี 501/1 บ้านพักฉุกเฉิน ถ.เดชะตุงคะ ทุ่งสีกัน ดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 02-929-2222 โทรสาร 02-566-2707
3.	คุณอชิมา เกดกล้า	สำนักพัฒนาระบบสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ โทรสาร 02-5901634 โทรศัพท์ 02-5901803-4 โทรสาร 02-5901793 Email: achimamaster@gmail.com
4.	คุณบุญพลอย ตูลาพันธ์	สำนักพัฒนาระบบสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ โทรสาร 02-5901634 โทรศัพท์ 02-5901803-4 โทรสาร 02-5901793 Email:
5.	คุณอัจฉรา วิไลสกุลยง	สำนักพัฒนาระบบสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ โทรสาร 02-5901634 โทรศัพท์ 02-5901803-4 โทรสาร 02-5901793 Email:
6.	คุณสุใจ มุตตาพันธ์	ศูนย์ประสานงานเครือข่ายผู้หญิงติดเชื้อ 801/21 ซ.งามวงศ์วาน 27 ต.บางกระสอบ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 081-6339597 Email: chaitharae@yahoo.com
7.	คุณประวีณ พยัวิภาพงศ์	สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน 6 ซ.สุขุมวิท 12 ถ.สุขุมวิท คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
8.	คุณสมรรถธรรม สุขนิรันดร์	โทรศัพท์ 02-229-4611 โทรสาร 02-229-4632 Email:pda@pda.or.th
9.	คุณรัตนา รอดวรรณ	โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์สวาทยานนท์ 172 ม.3 ต.ปากคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ 10290 โทรศัพท์ 02-425-9820ต่อ115 โทรสาร 02-425-9767
10.	คุณศศิธร พรหมกระจัน	โรงพยาบาลสมุทรปราการ 71 ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270 โทรศัพท์ /โทรสาร 02-389-5909

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
11.	คุณสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง	มูลนิธิเพื่อนหญิง 386/61-62 ซ. รัชดาภิเษก 44 ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 02-513-1001 โทรสาร 02- 513-1929
12.	คุณอรุณี ศรีโต	กลุ่มบูรณาการแรงงานสตรี 101/16 หมู่ 4 ต.บางจาก อ. พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130 โทรศัพท์ / โทรสาร 02-817-8187
13.	คุณวรภัทร แสงแก้ว	ศูนย์พึ่งได้ (OSCC) โรงพยาบาลปทุมธานี 5 ถ.ปทุมธานี – ลาดหลุมแก้ว ต. บางปรอก อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000 โทรศัพท์ 02-598-8753 โทรสาร 02-581-0029
14.	คุณชนิษฐา บูรณพันธ์ศิริ รณณ์	โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ 95 ม.8 ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี โทรศัพท์ 02-926-9933-5 โทรสาร 02-5662707 Email:
14.	คุณรัตนภรณ์ พานิชกุล	สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (สวท.) 8 ซ.วิภาวดี 44 ลาดยาว ภ.วิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 02-941-2320-30 โทรสาร 02-941-2338
15.	คุณนภมณี ขุนฤทธิ์	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 1034 ถ. กรุงเทพ มหานาค ป้อมปราบ กรุงเทพฯ 10100
16.	คุณพงศ์ศักดิ์ จิตตะปาโล	สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย สำนักงานกิจการสตรีและ สถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 255 บ้านราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
17.	คุณชวันรัตน์ อ้อยหวาน	บ้านพระคุณ 15/423-425 ม.10 ต.สำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270 โทรศัพท์ 02-759-1238 โทรสาร 02-759-1201
18.	คุณฐานิชา ลิ้มพานิช	ชมรมเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว 208 ซ.10 ถ.เทศบาลรักรักษ์เหนือ แขวงประชานิเวศน์ 1 จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 02-954-2346-7 โทรสาร 02-954-2348
19.	คุณจิตติมา ชัยประดิษฐ์พร	ชมรมเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว 208 ซ.10 ถ.เทศบาลรักรักษ์เหนือ แขวงประชานิเวศน์ 1 จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 02-954-2346-7 โทรสาร 02-954-2348
20.	รตอ.หญิง วิภา พงศ์จันทร์วิไล	โรงพยาบาลตำรวจ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
21.	คุณทัศนัย ชันตยาภรณ์	องค์การแพธ(PATH) 37/1 ซ.เพชรบุรี 15 ถ.เพชรบุรี พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 02-653-7563-5 ต่อ 103 มือถือ 089-124-2415 Email:tkantaya@path.org
22.	คุณจิตรานนท์ สุชาติ	Email:jsuchart@path.org
23.	คุณอุ๋นใจ เจียมบรรณกุล	Email: ajeam@path.org
24.	คุณนัฐยา บุญภักดี	มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) โทรศัพท์ 02-591-1224-5 ต่อ 14 โทรสาร 02-591-1099 Email: nattaya@whaf.or.th
25.	คุณธัญญา ใจดี	โทรศัพท์ 02-591-1224-5 ต่อ 11 Email: thanya@whaf.or.th
26.	คุณอารดี ประสมทรัพย์	โทรศัพท์ 02-591-1224-5 ต่อ 13 Email: aradee@whaf.or.th